

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZNANOSTI, OBRAZOVANJA I ŠPORTA

Nacrt

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA ZAKONA O ZNANSTVENOJ
DJELATNOSTI I VISOKOM OBRAZOVANJU, S KONACNIM
PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, studeni 2004.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA ZAKONA O ZNANSTVENOJ DJELATNOSTI I VISOKOM OBRAZOVANJU

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o izmjenama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. Ustava Republike Hrvatske («Narodne novine», br. 41/01-pročišćeni tekst).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE CE PROISTECI NJEGOVIM DONOŠENJEM

Ocjena stanja

Sukladno članku 116. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju određeno je da će se poslijediplomski studiji ustrojiti i početi provoditi prema odredbama ovoga Zakona najkasnije počevši od školske godine 2004./2005. godine. Trenutacna situacija pokazuje da većina visokih učilišta poslijediplomske studije nije uskladila s ovom odredbom Zakona.

Člankom 119. Zakona određeno je reguliranje radnih odnosa za znanstvene novake, mlade asistente, asistente i više asistente sukladno odredbama Zakona.

Inicijativa za trenutacno zakonsko rješenje posljedica je općeg opredjeljenja Vlade Republike Hrvatske za uključivanjem i izjednačavanjem naših znanstvenih novaka i suradnika u europske tokove i mjerila.

Potreba skraćivanja rokova u Zakonu koji je na snazi posljedica je ukidanja magisterija znanosti, čime je postalo nepotrebno i neodrživo da rokovi za stjecanje doktorata znanosti budu jednako dugi kao što su bili oni za stjecanje magisterija i doktorata znanosti.

Kako su, međutim, pri tom zatecene osobe koje su u sustav znanosti i visokog obrazovanja ušle prije stupanja na snagu Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, navedeni krug osoba treba svoje radne odnose regulirati temeljem prijelaznih i završnih odredaba Zakona.

Vlada Republike Hrvatske uvidjela je moguće štetne posljedice primjene članka 119. Zakona, obzirom da postoji znacajan broj znanstvenih novaka i asistenata, koji, u naredne dvije godine, zbog skraćivanja navedenih rokova, ne bi uspjeli ostvariti pretpostavke za napredovanje (stjecanje doktorata znanosti).

Pitanja koja se trebaju urediti ovim Zakonom

Ovim se Zakonom, trebaju urediti sljedeća pitanja:

- pitanje ustrojavanja i organizacije poslijediplomskih studija,
- pitanje reguliranja ugovora o radu za znanstvene novake, mlade asistente, asistente i više asistente.

Posljedice koje ce proisteci donošenjem ovog Zakona

Izmjenom clanka 116. stavka 1. ujednacio bi se rok za ustrojavanje i organizaciju poslijediplomskih studija sa rokom za ustrojavanje dodiplomskih studija (akademska godina 2005/2006.) cime bi se osiguralo dovoljno vremena za poštivanje navedenog roka. U prilog tome isticemo i odredbu clanka 114. stavka 3. kojom je propisan rok za uskladivanje Statuta i drugih opcih akata (01. ožujka 2005. godine), te je potrebno temeljni opci akt uskladiti s odredbama Zakona pa, sukladno istom, provesti uskladivanje kako dodiplomskih tako i poslijediplomskih studija.

Izmjenom clanka 119. Vlada Republike Hrvatske osigurava rješenje koje ce, osobama koje su zasnovale radni odnos i ušle u sustav znanosti i visokog obrazovanja prije stupanja na snagu Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, omogućiti dovoljno vremena za ispunjavanje obveza propisanih Zakonom kao i mogucnost zadržavanja prava stecenih zakljucivanjem prvog ugovora o radu.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati posebna (dodatna) sredstva u Državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. RAZLOZI DONOŠENJA ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Sukladno odredbama clanaka 159. i 161. Poslovnika Hrvatskog sabora («Narodne novine» broj 62/02) predvidena je mogucnost donošenja zakona po hitnom postupku. Obzirom da je, Zakonom koji je na snazi određen rok za reguliranje postojećih ugovora o radu znanstvenih novaka, asistenata i viših asistenata (31. prosinca 2004. godine), predlaže se donošenje Zakona po hitnom postupku, kako bi se navedena odredba izmijenila prije isteka navedenog roka.

V. TEKST KONACNOG PRIJEDLOGA ZAKONA S OBRAZLOŽENJEM

KONACNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA ZAKONA O ZNANSTVENOJ DJELATNOSTI I VISOKOM OBRAZOVANJU

Clanak 1.

U Zakonu o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju („Narodne novine“, broj 123/03, 198/03 i 105/04), u clanku 116. stavku 1. posljednja recenica briše se

Clanak 2.

Clanak 119. mijenja se i glasi:

- (1) S osobama koje su na dan stupanja na snagu ovoga Zakona zatecene na radnim mjestima znanstvenog novaka, mladeg asistenta i asistenta, zakljucit ce se novi ugovor o radu za radno mjesto asistenta, sukladno prvom zakljucenom ugovoru o radu na odredeno ili neodredeno vrijeme, najkasnije do 31. prosinca 2004. godine.
- (2) Iznimno od stavka 1. ovog clanka, osobe koje su nakon stupanja na snagu ovog Zakona zakljucile ugovor o radu na neodredeno vrijeme, zakljucuju novi ugovor o radu sukladno prethodno zakljucenom ugovoru o radu.
- (3) Ugovor iz stavka 1. ovog clanka zakljucit ce se, racunajuci od dana zakljucivanja prvog ugovora o radu, do isteka osam godina, na odgovarajucem radnom mjestu u zvanju asistenta.
- (4) Prilikom zakljucivanja ugovora o radu za radno mjesto viseg asistenta, s osobama iz stavka 1. ovog clanka, ukupno trajanje navedenog ugovora, ne smije prijeci jedanaest godina, racunajuci od dana zakljucenja prvog ugovora o radu za radno mjesto znanstvenog novaka, mladeg asistenta ili asistenta. Ugovor za radno mjesto viseg asistenta zakljucuje se sukladno prethodno zakljucenom ugovoru o radu na odredeno ili neodredeno vrijeme.
- (5) Osobe koje su na dan stupanja na snagu ovog Zakona zatecene na radnom mjestu viseg asistenta, zadržavaju postojeći ugovor o radu.“

Clanak 3.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

OBRAZLOŽENJE

Članak 1. propisuje da se u članku 116. stavku 1. briše posljednja rečenica.

Članak 2. propisuje izmjenu članka 119. Zakona, na način da se suradnicima i znanstvenim novacima koji su u sustav znanosti i visokog obrazovanja ušli prije stupanja na snagu Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, osiguraju prava koja su stekli prilikom zaključivanja prvog ugovora o radu.

Članak 3. propisuje da Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Narodim novinama“.

VI. TEKST ODREDBI VAŽECEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU I DOPUNJUJU

Članak 116.

(1) Studiji na visokim učilištima počinju s ustrojavanjem danom stupanja na snagu ovoga Zakona. Ustrojavanje će se dovršiti i organizacija studija početi provoditi prema odredbama ovoga Zakona najkasnije počevši od školske godine 2005./2006., od kada će se obavezno uvesti i ECTS sustav. Poslijediplomski studiji ustrojiti će se i početi provoditi prema odredbama ovoga Zakona najkasnije počevši od školske godine 2004./2005.

(2) Studenti upisani na dodiplomski i poslijediplomski magistarski ili doktorski studij prije ustrojavanja preddiplomskih i poslijediplomskih studija sukladno odredbama ovoga Zakona imaju pravo dovršiti studij prema nastavnom programu i uvjetima koji su važili prilikom upisa u prvu godinu studija i steci odgovarajući akademski stupanj prema propisima koji su vrijedili prije stupanja na snagu ovoga Zakona. Studenti kojima je na temelju prijašnjih propisa odobrena tema za izradu doktorskog rada bez doktorskog studija, imaju pravo obrane doktorskog rada i stjecanja doktorata znanosti prema propisima koji su vrijedili do stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) Visoko učilište može ograniciti trajanje prava na završetak studija prema stavku 2. ovoga članka na određeni broj godina, ali ne na manji broj godina od onoga koji je studentu ostalo do završetka studija prema programu prema kojemu je započeo studij uvećan za dvije godine.

(4) Nakon uvođenja studija prema ovom Zakonu studenti iz stavka 1. ovoga članka koji ne dovrše studij prema starom studijskom planu i programu mogu studij nastaviti prema ovome Zakonu i na njemu utemeljenom nastavnom programu sukladno općem aktu visokog učilišta.

(5) Ministar može tri godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona iznimno dati dopusnicu za novi studij i visokom učilištu koje ne odgovara uvjetu iz članka 51. stavak 4. točke 2., uz uvjet visokom učilištu da ispuni taj uvjet u roku ne duljem od 5 godina.

Članak 119.

(1) S osobama koje su na dan stupanja na snagu ovoga Zakona zatecene na radnim mjestima znanstvenog novaka, mladog asistenta, asistenta i višeg asistenta zaključit će se novi ugovor o radu za radno mjesto asistenta ili višeg asistenta, prema odredbama ovoga Zakona, najkasnije do 31. prosinca 2004., osim ako postojeći ugovor o radu u međuvremenu nije istekao.

(2) U trajanje toga ugovora uračunat će se trajanje prethodnog ugovora o radu za radno mjesto znanstvenog novaka, asistenta i višeg asistenta. Istekom navedenog roka ili zaključenjem novog ugovora prestaje prethodni ugovor o radu.